Teisminio proceso Nr. 2-68-3-21422-2019-2

(S)

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS NUTARTIS

2023 m. liepos 20 d. Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Alės Bukavinienės, Artūro Driuko (kolegijos pirmininkas) ir Agnės Tikniūtės,

susipažinusi su 2023 m. liepos 11 d. paduotu **ieškovų uždarosios akcinės bendrovės "Re Factor" ir I. L. (I. L.)** kasaciniu skundu dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. balandžio 11 d. nutarties peržiūrėjimo,

nustatė:

Ieškovai UAB "Re Factor" ir I. L. padavė kasacinį skundą dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. balandžio 11 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovų UAB "Pirklių klubas", UAB "Re Factor" ir I. L. ieškinį atsakovei UAB "Lietkompexim" dėl įpareigojimo atlikti veiksmus. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

leškovų teigimu, teismai netinkamai vertino proceso teisės normas, reglamentuojančias teismo pareigą vadovauti procesui, nes nepagrįstai prioritetą suteikė greitam, o ne teisingam bylos išnagrinėjimui, taip pažeisdami CPK 159 straipsnio 1 dalį. Nagrinėjamu atveju teismas netinkamai vadovavosi šia norma, kadangi 2022 m. spalio 21 d. nutartimi nustatė terminą nuomonei pateikti, o ne terminą patikslintam ieškiniui pateikti ar šaliai pareikšti poziciją dėl patikslinto ieškinio pateikimo.

Anot ieškovų, teismai netinkamai įvertino proceso teisės normas, reglamentuojančias ieškinio dalyko bei pagrindo pakeitimą, dėl to nepagrįstai atsisakė priimti ieškovų pateiktą patikslintą ieškinį tuo pagrindu, kad yra reiškiamas visiškai naujas ieškinys (keičiamas dalykas ir pagrindas). Ieškovų vertinimu, ieškinio dalyko sumažinimas ar padidinimas, ieškinio pagrindą papildančių faktinių aplinkybių nurodymas nelaikomas ieškinio dalyko arba pagrindo pakeitimu, nes tai yra savarankiška ieškovų procesinė teisė. Šiuo atveju pradiniai ieškinio elementai nesikeičia, o tik padidėja arba sumažėja jų apimtis. Ieškovai pažymi, kad nagrinėjamu atveju poreikis patikslinti ieškinį iškilo vėliau – po naujai paaiškėjusių aplinkybių, kurias nustatė teismo ekspertai atlikę teismo ekspertizę, todėl ieškovai, vadovaudamiesi CPK 226 straipsniu, turėjo teisę ir pareigą galutinai suformuluoti savo reikalavimus, pateikdami patikslintą ieškinį. Ieškovų teigimu, tiek pirminio ieškinio atveju, tiek patikslino ieškinio atveju buvo siekiama įpareigoti atsakovę sudaryti sąlygas atlikti administracinio pastato remonto ir rekonstrukcijos darbus be atsakovės sutikimo. Anot ieškovų, kreipimosi į teismą metu jie nežinojo ir negalėjo žinoti administracinio pastato bendrų konstrukcijų, esančių atsakovei priklausančioje patalpų daly, būklės, kadangi atsakovė nesutiko įsileisti ekspertų į jam priklausančią patalpų dalį, dėl ko ieškovai atitinkamai negalėjo tiksliai apibrėžti darbų apimties. Ieškovų nuomone, patikslintu ieškiniu buvo susiaurinta pirminiu ieškiniu reiškiamų reikalavimų apimtis ir nurodyti konkretūs darbai, kuriuos prašoma leisti atlikti be atsakovės sutikimo.

Taip pat ieškovai nurodo, kad teismai, priteisdami atsakovo naudai visas turėtas bylinėjimosi išlaidas, netinkamai išsprendė bylinėjimosi išlaidų atlyginimo klausimą ir netinkamai taikė bylinėjimosi išlaidų paskirstymą reglamentuojančias normas. Ieškovų vertinimu, priešingai nei nagrinėjamo ginčo atveju sprendė žemesnės instancijos teismai, ekspertų išvados ir kiti byloje esantys įrodymai patvirtina, kad buvo pakankamas teisinis pagrindas reikalauti patekti ir atsakovėms priklausančią patalpų dalį ir atidengti administracinio pastato konstrukcijų dalį, esančią atsakovei priklausančioje patalpų dalyje. Tą atsakovė buvo įpareigota padaryti tik dėl to, kad ieškovai kreipėsi į teismą ir teismas paskyrė teismo ekspertizę statinio būklei įvertinti.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliama tokių teisės klausimų, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiami jame nurodomi kasacinio skundo pagrindai dėl nurodytų teisės normų pažeidimo ir nukrypimo nuo kasacinio teismo praktikos. Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsisakius priimti kasacinį skundą, grąžinamas už jį sumokėtas žyminis mokestis (CPK 350 straipsnio 4 dalis).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiems asmenims. Grąžinti advokatų profesinei bendrijai NJORD LAW FIRM, j. a. k. 300668903150 (vieną šimtą penkiasdešimt) Eur žyminio mokesčio, sumokėto AB "Swedbank" banko 2023 m. liepos 10 d. mokėjimo nurodymu Nr. 446. Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Alė Bukavinienė

Artūras Driukas

Agnė Tikniūtė